

den, maa man vide, at man derved berøver Hæren et meget væsentligt Middel til at skabe en god Aand, berøver den en Del af dens Magt, berøver Afdelingerne en stor Del af deres gode Egenskaber. Om det kan opvejes ved den Besparelse, der fremkommer, er vist et meget stort Spørgsmaal. Man kan ikke veje Aand med Bismar. Men skulde man endelig finde, at denne Besparelse er saa absolut nødvendig, kunne vi her gøre, som vi alle Vegne gøre, i alt Fald henstiller jeg det til Undersøgelse, nemlig finde en Mellemvej og da navnlig for Fodfolkets Vedkommende. Jeg har set Eksempler paa, at man havde en meget mangelfuld Musik, der ikke kunde gøre Fyldest, men saa hjalp man sig ved frivillige Kræfter, ved at uddanne Værnepligtige. Saaledes bar ved Ingeniørerne Oberst Hoskier sig ad. Han havde en stærk Forstaaelse af Musikken, og han gjorde ikke faa Anstrengelser for at forbedre den, mere end ved Reglementet foreskrevet.

Det var de vigtigste Indvendinger; naar Sagen kommer i Udvalg, kommer der maaske nok nogle flere.

Overfor den højtærede Forsvarsminister kommer jeg nu til den egentlige Hovedsag. Jeg paaviste før, at det var en uafviselig Betingelse for at skabe et virkelig effektivt Forsvar, at man havde Københavns Landbefæstning. Jeg paaviste, at med en saadan Landbefæstning i Forbindelse med en Søbefæstning havde vi det i vor Magt at umuliggøre en Overtrompling saa at sige i den dybeste Fred, som ellers kan true os med vort mangelfulde Krigsberedskab. Overfor det gjorde den højtærede Forsvarsminister gældende, hvor let en Stormagtsflaade kunde dirigeres til et Angreb paa en By saa at sige uden Varsel. Ja, det er sandt nok, men skal det ske saa at sige uden Varsel, saa er Angrebet heller ikke saa overvældende mægtigt. Der er ganske vist Flaader, som saa at sige ere slagfærdige til enhver Tid, men de ere ikke i Stand til at løse enhver Opgave, dertil ere de ikke tilstrækkeligt udrustede med Artilleri og Ammunition. Navnlig ere saadanne Flaader, som skulle beordres af Sted straks, paa ingen Maade udstyrede med tilnærmelsesvis den Ammunitionsmasse, som behøves for at gennemføre et virksomt Bombardement paa en Storby. Dertil maa der træffes særegne Foranstaltninger, saa den Fare hænger ikke saadan over Hovedet.

— Jeg vil give den højtærede Minister Ret i, at det straks kræver noget mere Anstrengelse eller Forberedelse, om man

vil, at sende en Landgangsekspedition af Sted. Men det er kun meget lidt mere, og det kan gøres med meget ringe Varsel. Hærens tilfornede i Forsvarskommissionen har oplyst, Side 498 i Betænkningen, at vi kunne, inden et Fredsbrud endnu er indtraadt, risikere med faa Timers Varsel at se en Styrke paa indtil en Snes Tusind Mand gøre Landgang paa Sjælland. Med faa Timers Varsel! Det er altsaa det, vi skulle være forberedte paa at møde. — Jeg har nu paavist, at et saadant Landgangsforøg ikke har den allerfjerneste Chance for at kunne gennemføres, hvis vi ellers have nogen Styrke til Raadighed og have Hovedstaden befæstet til begge Sider. Men jeg har spurgt, hvorledes man vil imødegaa et saadant Forsøg, hvis vi ikke ere saaledes forberedte. Jeg har spurgt den højtærede Forsvarsminister om det, og det samme Spørgsmaal gælder det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds (Madsen-Mygdal). Dette ærede Medlem betonedes stærkt sin Antipati mod Københavns Landbefæstning som en af sine bedste Følelser. Jeg kunde fristes til at sige, at er det en af hans bedste Følelser, vil jeg ikke gerne gøre Bekendtskab med de daarligere. Jeg takker for Resten det ærede Medlem, fordi han støttede min Fremstilling af, at denne Animositet mod Københavns Befæstning ingenlunde var noget, som Venstre havde Patent paa, men at den tidligere kunde findes mange andre Steder end i Venstre. Men det ærede Medlem glemte, at alle de, baade i det ene og det andet Parti, som have underkastet Sagen en virkelig grundig Drøftelse med det for Øje at svare paa Spørgsmaalet: hvorledes kunne vi møde et Angreb, ere komne til det Resultat, at de maatte besjære deres Animositet mod Befæstningen og bøje sig derfor for at faa Midler til at imødegaa Angreb. Og jeg har endnu ikke hørt nogen Imødegaaelse af min Paastand om, at et virkeligt Forsvar med Udelukkelse af Københavns Landbefæstning er en absolut Umulighed. Det er to hinanden modsigende Ting. Nu gør man Forsøg paa at løse den umulige Opgave kronologisk. Først skaber man eller stræber at skabe et virkeligt Forsvar — der kommer til at mangle lidt endnu, men det nærmer sig dog dertil —, men naar der saa er gaaet 12 Aar — der er allerede gjort opmærksom paa, at de 12 Aar er en mærkelig Tid, da det virkelige Forsvar ikke er fuldt gennemført før allertidligst om 16 Aar —, saa nedlægger man Københavns Landbefæstning, men i samme Øjeblik af-